

Η ευκαιρία της Αριστεράς και ο κίνδυνος του «εναλλακτικού» δικομματισμού

Λίγες μόνο εβδομάδες έχουν περάσει από τις πρόσφατες εθνικές εκλογές στην Ελλάδα και οι αρνητικοί για την Αριστερά συσχετισμοί που αποτυπώθηκαν στην κάλπη συνεχίζουν να ταρακουνούν τα κόμματα της. Παράλληλα, η ραγδαία άνοδος της Ακροδεξιάς προοιωνίζει έναν κίνδυνο που είναι υπαρκτός τόσο στο τώρα, όσο και στο άμεσο μέλλον.

Τα εκλογικά αποτελέσματα ώθησαν τα επιτελεία των κομμάτων στο να βρουν αρχικά το τι έφταιξε και δευτερευόντως να προσπαθήσουν να το αλλάξουν. Έτσι, σε αυτή τη φάση βρισκόμαστε σε μια κατάσταση διαμόρφωσης των συσχετισμών της επόμενης ημέρας. Ξεκινώντας από τον ΣΥΡΙΖΑ παρατηρεί κανείς τις προσπάθειες για την εκλογή νέου προέδρου, προσπάθειες που κανείς δεν ξέρει που τελικά θα καταλήξουν, ποιές πολιτικές θα αποφασιστεί να ακολουθηθούν και προς τα που τελικώς θα στραφεί πολιτικά και ιδεολογικά το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

Στο ΜΕΡΑ25 οι διεργασίες είναι πυρετώδεις με διαγραφές/αποχωρήσεις στελεχών αλλά και προσπάθεια για ανασύνταξη και ανασυγκρότηση με στόχο την επόμενη ημέρα. Στα υπόλοιπα κόμματα της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς συμβαίνει το ίδιο καθώς τα αποτελέσματα ώθησαν τους πάντες να αναμετρηθούν πρώτα από όλα με τα ίδια τους τα εσωτερικά ζητήματα και στη συνέχεια να απευθυνθούν στην κοινωνία. Στην πλευρά του ΚΚΕ, τα πράγματα είναι απλούστερα καθώς η αύξηση των ποσοστών του κόμματος θεωρήθηκε επιτυχία.

Δυστυχώς όμως ο χρόνος δεν είναι σύμμαχος. Εκεί έξω, στους δρόμους στις πλατείες, στις δουλειές συντελούνται ήδη διεργασίες και η Αριστερά πρέπει να είναι παρούσα. Και αυτή ακριβώς είναι η μεγάλη της ευκαιρία. Η διοργάνωση του Αντιρατσιστικού Φεστιβάλ το οποίο συγκέντρωσε πληθώρα κόσμου, κάθε ηλικίας, ήταν ένα σημάδι ότι η εκλογική ήττα δεν πτόησε τους ανθρώπους που πιστεύουν σε αξίες όπως η αλληλεγγύη, η ισότητα και η δημοκρατία. Αυτός ο κόσμος όμως, διασπασμένος σε χίλια κομμάτια πολιτικά, θα πρέπει να βρει έναν νέο φορέα έκφρασης. Με τον όρο νέο δεν εννοείται εδώ απαραίτητα η δημιουργία ενός καινούργιου κόμματος, φτάνει απλώς η κατανόηση των λαθών και η μετατροπή της εκλογικής ήττας σε ευκαιρία για ανασύνταξη, ανασυγκρότηση και ελπίδα από τα ήδη υπάρχοντα κόμματα της Αριστεράς. Φτάνει να δοθεί μια νέα προοπτική που θα συμπαρασύρει αυτόν τον κόσμο και θα τον οδηγήσει να εκφραστεί συλλογικά δημιουργώντας έτσι μια νέα Αριστερά που θα θέλει να κυβερνήσει και να αποτελέσει τον εναλλακτικό πόλο του νεοφιλελευθερισμού.

Οι συνθήκες είναι αυτές που είναι όμως παράλληλα και οι στιγμές είναι κρίσιμες. Η ευκαιρία δημιουργίας ενός νέου φορέα, νέου με τη διευκρίνιση που έγινε παραπάνω, που θα καταφέρει να αλλάξει τους συσχετισμούς σε όλα τα επίπεδα είναι αναγκαία. Ένας νέος φορέας που θα διαδραματίζει ρόλο στα πολιτικά δρώμενα, θα έχει λόγο, θα συσπειρώσει δυνάμεις και θα συντάξει ένα ενιαίο μέτωπο απέναντι στον σημερινό οπισθοδρομισμό, στο νεοφασισμό και το ρατσισμό και τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές. Είναι μια μεγάλη ευκαιρία για την Αριστερά στο σύνολο της να αναστοχαστεί και να διαλέξει αν θα ακολουθήσει τις επιταγές των καιρών ή θα καταβαραθρωθεί.

Αυτό το τελευταίο έχει τη δική του σημασία και κρισιμότητα καθώς παρατηρεί κανείς τι συμβαίνει ήδη σε διάφορες χώρες της Ευρώπης. Στη Γαλλία για παράδειγμα, υπάρχει μια κυβέρνηση της Δεξιάς με αντίπαλο δέος όχι την Αριστερά, ούτε καν την κεντροαριστερά ή τη σοσιαλδημοκρατία αλλά την Άκρα Δεξιά της Λεπέν. Ο κίνδυνος αυτός ελλοχεύει και στην Ελλάδα. Το σενάριο στις επόμενες εκλογές –όποτε και αν αυτές γίνουν- να δημιουργηθεί ένας νέος «εναλλακτικός» δικομματισμός όπου από τη μια πλευρά θα υπάρχει συσπειρωμένη η Δεξιά και από την άλλη κάποιος ακροδεξιός συνασπισμός ή ακόμα και κάποιο ακροδεξιό κόμμα μόνο του ως αντιπολίτευση φαντάζει ζοφερό αλλά όχι και απίθανο.

Αυτός ο «εναλλακτικού» τύπου δικομματισμός συμβαίνει ήδη αλλού και θα πρέπει να αποτραπεί να συμβεί και στην Ελλάδα. Ο τρόπος για να γίνει αυτό δεν είναι κάποια άνοδος του λεγόμενου κέντρου, της σοσιαλδημοκρατίας ή κεντροαριστερών πολιτικών. Αυτά κρίθηκαν τα προηγούμενα χρόνια και έχουν πια περάσει σε φάση παρακμής. Η άρθρωση ενός νέου, προοδευτικού, αριστερού, πολιτικού λόγου, η δημιουργία ενιαίου μετώπου ακόμα και με ετερόκλητες πολιτικά δυνάμεις που όμως συμφωνούν σε κάποια ζητήματα είναι αυτή τη στιγμή των πρωταρχικό ζητούμενο προκειμένου να αποτραπεί ο κίνδυνος διολίσθησης σε δίπολο Δεξιάς-Ακροδεξιάς.

Η Αριστερά, μέσα από την εκλογική ήττα, έχει την δική της ευκαιρία να ανασυγκροτηθεί, να κοιτάξει ξανά την κοινωνία στα μάτια και να της προτείνει τη δική της εναλλακτική. Μακριά από σεχταριστικές αντιλήψεις, με πλατύ άνοιγμα στην βάση, στην κοινωνία, η Αριστερά πρέπει να περάσει σε φάση ιδεολογικής και πολιτικής αναδημιουργίας προκειμένου να αποτελέσει την πραγματική εναλλακτική λύση και το αντίβαρο απέναντι στις πολιτικές του ακραίου νεοφιλελευθερισμού. Σε ένα νέο κόσμο όπου το παλιό έχει πεθάνει, είναι ιστορικό χρέος το νέο να γεννηθεί. Διαφορετικά, όπως τόνιζε και ο Αντόνιο Γκράμσι, θα ζήσουμε στην εποχή των τεράτων. Και αυτό είναι ευθύνη σύσσωμης της Αριστεράς να μην το επιτρέψει να συμβεί.

*Ο **Χρυσόστομος Βουλγαρόπουλος** είναι ιστορικός με ειδίκευση στη Σύγχρονη Πολιτική Ιστορία.